

Karttojen tekijänoikeudet

**Alustus seminaarissa ”Tekijänoikeus ja Arkeologia”
Pidetään Helsingissä 2.3.2007**

**Henrik Ungern
johtava lakimies
Maanmittauslaitos
henrik.ungern@maanmittauslaitos.fi**

Maanmittauslaitos toimijana

◆ valtion viranomainen

- ◆ hyvän hallinnon perusteet
- ◆ palveluperiaate
- ◆ neuvontavelvollisuus (maksutonta)

◆ julkisuusperiaate

- ◆ avoimuus
- ◆ velvollisuus jakaa tietoa

◆ maksujen perusteet

- ◆ maksuttomuus
- ◆ omakustannushinnoittelu (pääsääntö)
- ◆ poikkeustapauksissa liiketaloudellisin perustein

◆ lisääntyvä tiedontarve

- ◆ kansallinen tietoyhteiskunta tavoite
- ◆ kansainväliset (mm. PSI- sekä tuleva INSPIRE –direktiivi)

Henrik Ungern 2.3.2007

2

TekijäL ja kartat

- ◆ **Tekijänoikeuslaki (404/1961, TekijäL) 1.2 §**
 - ◆ **kartta myös kirjallinen teos (omaperäisyysvaatimus)**
 - ◆ **ei kuitenkaan taideteos**
 - ◆ **matala teoskynnys**
- ◆ **TekijäL 49 a §**
 - ◆ **kartta-aineistona käytetty valokuva**
- ◆ **TekijäL 49 §**
 - ◆ **ns. luettelosuoja ja tietokantasuoja (ei teosvaatimusta)**
- ◆ **TekijäL 9 §:n poikkeussäännöksen nojalla**
 - ◆ **lakiin, asetukseen tai viranomaispäätökseen sisältyvää karttaan ei tekijänoikeutta**

Julkisuus ja tekijänoikeus

◆ TekijäL 25 d §

- ◆ Tekijänoikeus ei rajoita laissa säädettyä oikeutta saada tieto yleisestä asiakirjasta
- ◆ julkisuusperiaatteella etusija vo:n toiminnassa
- ◆ viranomaisen asiakirjat kuitenkin yleensä suojattuja TekijäL:n nojalla
- ◆ julkisuusperiaatteen toteuttamiseen perustuvat rajoitukset koskevat vain toimenpiteitä, jotka välttämättömiä tiedonsaantioikeuden tai käsittelyn julkisuuden toteuttamiseksi
 - TekijäL 9 §:n rajoitukset suppeita samoin kuin 25 a – k §:n poikkeukset rajoitettuja

Paikkatieto

◆ Peruspaikkatiedot

- ◆ Geodeettiset perustiedot
 - geodeettinen järjestelmä, kiintopisteet
- ◆ Yleiset maastotiedot
 - Korkeus ja syvyystiedot, rantaviiva, maastotieto
- ◆ Hallinnolliset perusrekisteritiedot
 - mm. kiinteistö, rakennus ja väestötiedot
- ◆ Paikannimet ja osoitteet
- ◆ Kaukokartoitustiedot
 - Ortoilmakuvat ja satelliittikuvat

Paikkatiedot (jatkoa...)

◆ Toimialakohtaisia tietoja

- ◆ **Liikenneverkko- ja väylä sekä muut infrastruktuuritiedot**
 - mm. sähkö- ja muut johtotiedot
- ◆ **Alueiden hallintaa, käyttöä ja suojelua koskevat**
 - esim. kaava-, suojelu- sekä arkeologiset tiedot
- ◆ **Maa- ja kallioperätiedot**
- ◆ **Hydrologiaa kuvaavat**
- ◆ **Tilastotiedot**
- ◆ **Ympäristöä ja luonnonvaroja kuvaavat**
 - esim. luonto-, maatalous- ja puustotiedot

◆ Omaperäisyys

- ◆ todellisten paikkatietojen kuvaus
- ◆ karttaan yhdistetty paikkatietojen valikoima

◆ tietoja ei kuitenkaan suojata

- ◆ suojan ulottuvuus ei kovin laaja
- ◆ mahdollista laatia lähes samanlainen kartta
 - esim. KKO 1978 II 48

TEKIJÄNOIKEUSNEUVOSTO

- ◆ **Karttoihin liittyviä TN:n lausuntoja**
 - ◆ **1999:5, Jyväskylän kaupunki/Geodata**
 - itsenäisyys/omaperäisyys
 - ◆ **1999:6, Suomen kuntaliitto**
 - luettelonsuoja/tekijänoikeus
 - ◆ **2000:5, A Oy**
 - hillakartta, luettelonsuoja, tekijänoikeuden loukkaus

Henrik Ungern 2.3.2007

8

Taloudelliset oikeudet

- ◆ **TekijäL:n mukaiset oikeudet**
 - ◆ oikeus määrätä teoksesta
 - ◆ oikeus tietokantaan (ns. luettelosuoja)
 - ◆ oikeus valokuvaan (esim. ilmakuva)
- ◆ **L maanmittauslaitoksesta (505/1991) 5 §**
 - ◆ MML:n kartoista, ilmakuvista, julkaisuista ja muista vastaavista tuotteista maksu noudattaen valtion maksuperustelaisissa (150/1992) olevia periaatteita
- ◆ **Kiinteistötietojärjestelmän (KTJ) suoritteista**
 - ◆ Maksu KTJ –lain (453/2002) 7 §:n mukaan
 - ◆ käytännössä vastaava peruste kuin edellä
 - ◆ **Huom! Oikeus saada KTJ:n tiedot maksutta nähtäväksi**

Kiinteistötietojärjestelmä (KTJ)

- ◆ Julkinen perusrekisterijärjestelmä
- ◆ MML:n järjestettävä jokaiselle mahdollisuus
 - ◆ saada maksutta luettavaksi KTJ:ssä olevat tiedot ja tehdä niistä muistiinpanoja
 - ◆ maksua vastaan otteita, todistuksia tai muita tulosteita
 - ◆ tietopalvelua luvan saaneille myös teknisen käyttöyhteyden avulla (sähköisesti)
- ◆ KTJ:n kiinteistöosa rakentuu karttapohjalle

MML:n Kartat

- ◆ Tekijänoikeus (lähioikeus) MML:lla
- ◆ Tarkoitettu yleiseen käyttöön
- ◆ julkaisemiseen ja levittämiseen tarvitaan kuitenkin lupa
 - ◆ Maanmittaustoimistot ja myyntipalvelu myynti@nls.fi
- ◆ Lupa useimmiten maksullinen
- ◆ Tietyin rajoituksin myös Internetissä
- ◆ Copyright merkintä näkyviin
 - ◆ Esim .© Maanmittauslaitos lupanro...

Karttapaikka

◆ Kansalaisen karttapaikka

- ◆ jokaisen käytettävissä Internetin kautta
 - www.karttapaikka.fi
 - käyttö maksutonta
 - ei kaupalliseen toimintaan

◆ Ammattilaisen karttapaikka

- ◆ käyttäminen edellyttää sopimusta (maksullinen)
 - kauppahinta- ja omistajatietojen selaaminen edellyttää lisäksi ns. KTJ:n käyttö lupaa
 - kartan julkaisemiseen ja levittämiseen lupa
 - luvalla myös kaupalliseen toimintaan

Kansalaisen karttapaikan käyttö

◆ Sisältö on suojattu

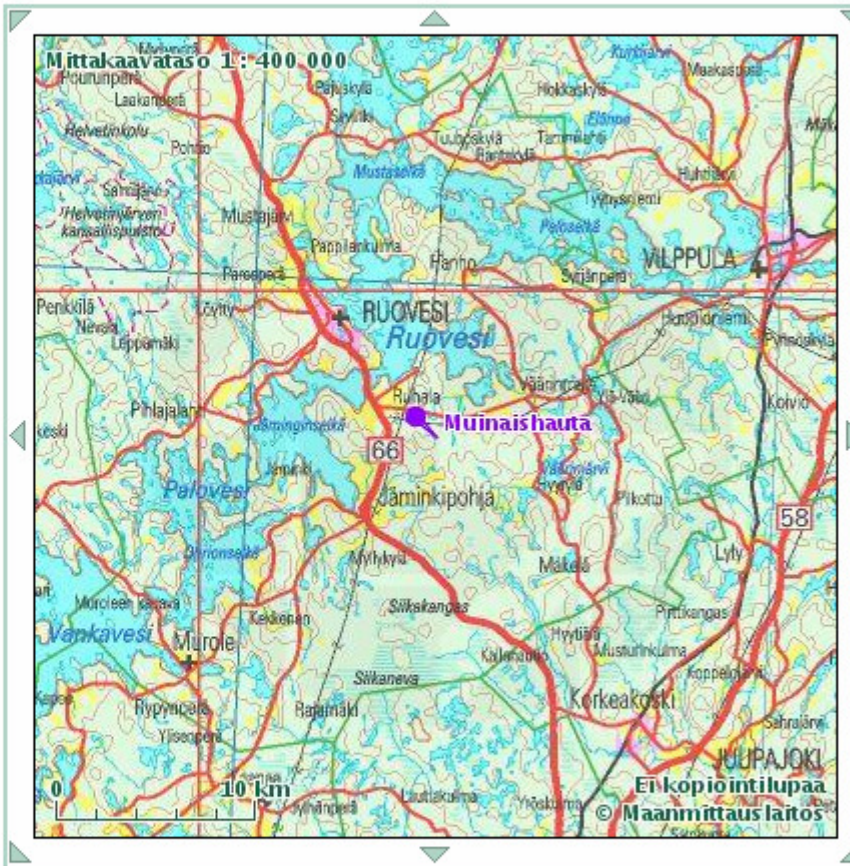
- ◆ Sisällön tai -osan saattaminen yleisön saataviin levittämällä, esittämällä tai näyttämällä julkisesti sekä varastointi tai kappaleiden valmistaminen sisällöstä tai sen osasta on kielletty

◆ Käyttäjällä on kuitenkin lupa

- ◆ tallettaa tietokoneelleen tai tulostaa yksityistä käyttöä varten yksittäisiä karttoja.
- ◆ Käyttäjällä on myös oikeus sijoittaa omille verkkosivuilleen linkki Karttapaikkapalveluun. Linkin kautta Karttapaikan sivun tulee aueta tyhjäan ikkunaan ilman kehyksiä. Muunlainen linkittäminen on kielletty.

◆ Ylläpitäjän vastuu esim. virheistä rajoitettu

◆ häiriökäytön seuraamus =>käyttö suljetaan

X(P) 6872737
Y(I) 3351811

-
-
-
-
-
-
-

Hae	Tee linkki	Muunna
Tilaa	Asetukset	Palaute

Tee karttalinkki [Ohje](#)

```
http://kansalaisen.karttapaikka.fi/linkki?scale=400000&text=Muinashauta&y=6872737&x=3351811&lang=FI
```

Tästä voit kopioida linkin talteen ja liittää esimerkiksi sähköpostiini.

Lähteet

Bruun, Niklas: Paikkatietojen tekijänoikeudet, Maankäyttö 2/2000 (s. 39 – 42)

Haarman, Pirkko-Liisa: Tekijänoikeus ja lähioikeudet, Jyväskylä 2005

Kansallinen paikkatietostrategia 2005 – 2010, MMM:n julkaisu 10/2004

KKO:n ennakkotapaus 1978 II 48

Maanmittauslaitoksen karttoja koskevat yleisesitteet

Mäenpää Olli: Julkisuusperiaate, Helsinki 1999

Tekijänoikeusneuvoston lausunnot 1999:5, 1999:6 ja 2000:5

Huom!! Maanmittauslaitoksen karttapaikka dialle (kuva 14) lisätty ”muinainen hautapaikka” on vain kuvitteellinen esimerkki, jonka karttapaikan käyttäjä voi itse linkittää omiin tarpeisiinsa karttapaikan karttaan.

Maanmittauslaitoksen perusviestit

- ◆ Maanmittauslaitos – Tietoa maasta
- ◆ Puolueetonta ja luotettavaa tietoa
- ◆ Taitajien työpaikka
- ◆ Tietoyhteiskunnan rakentaja

Kiitos mielenkiinnosta

Henrik Ungern 2.3.2007

16